

Omställning och kompetensutveckling

2022 mars

Skribent: Hanna Birath, sakkunnig

AKAVIA

Innehåll

- › Bakgrund
- › Om undersökningen
- › Slutsatser
- › Resultat från undersökningen
- › Detta vill Akavia
- › Om Akavia
- › Vill du veta mer?
- › Kontakt

Bakgrund

Omställning och kompetensutveckling

Under sommaren 2022 väntas riksdagen besluta om ett nytt [omställningsstudiestöd](#). Studiestödet är en del av [Trygghetsöverenskommelsen](#) som parterna på arbetsmarknaden tidigare enats om. Syftet med det nya studiestödet är att genom utbildning stärka arbetstagares ställning på arbetsmarknaden och göra det lättare att ställa om i arbetslivet. Akavia har med anledning av detta ställt frågor till medlemmarna om deras syn på kompetensutveckling och det nya studiestödet.

Om undersökningen

Omställning och kompetensutveckling

- › Undersökningen genomfördes av Akavia. Resultaten är representativa för Akavias medlemmar.
- › Frågor ställdes till en panel av medlemmar genom en webbenkät mellan den 7 och 14 februari 2022 och består av 4 643 intervjuer.
- › Utifrån ett stratifierat slumpmässigt urval var svarsfrekvensen 46 procent. Resultaten är vägda utifrån kön, ålder, arbetsmarknadssektor och profession.
- › Målgruppen är ekonomer, jurister, samhällsvetare, it-akademiker, personalvetare och kommunikatörer.

Slutsatser

Omställning och kompetensutveckling

Intresset för kompetensutveckling är stort. Akavias medlemmar tar stort eget ansvar för sin kompetensutveckling och ser det både som ett sätt att främja den personliga utvecklingen och uppdatera den kompetens som behövs för nuvarande arbete.

Trots att Akavias medlemmar är akademiker är intresset för kompetensutveckling genom kurser eller program på universitet och högskolor relativt lågt. Det kan bero på att det är svårt att kombinera med arbete eller att kursutbudet inte känns tillräckligt relevant för yrkesverksamma akademiker.

Mycket få medlemmar pekar ut kurser inom yrkeshögskolan som intressant för kompetensutvecklingen. Troligen är intresset betydligt större hos medlemmar inom TCO och LO men med tanke på den snabba expansionen av utbildningar inom yrkeshögskolan är det inte otänkbart att vi kommer att se ett växande intresse även hos våra medlemsgrupper.

Relativt få medlemmar uppger att de planerar att kompetensutveckla sig för att kunna byta arbete. Det beror troligen på att många av våra medlemmar har en stark ställning på arbetsmarknaden och att arbetslösheten för akademiker generellt är låg.

Kunskapen om det nya studiestödet för yrkesverksamma (OSS) verkar än så länge inte särskilt spridd bland medlemmarna. Få svarar att det ökar sannolikheten för vidareutbildning vilket troligen beror mer på bristande kännedom än stödets utformning.

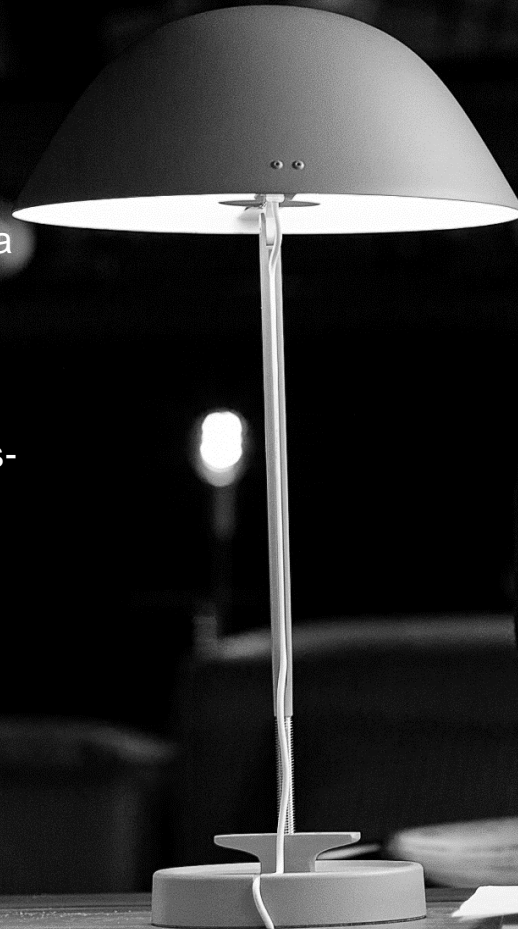
Resultat från undersökningen

Omställning och kompetensutveckling

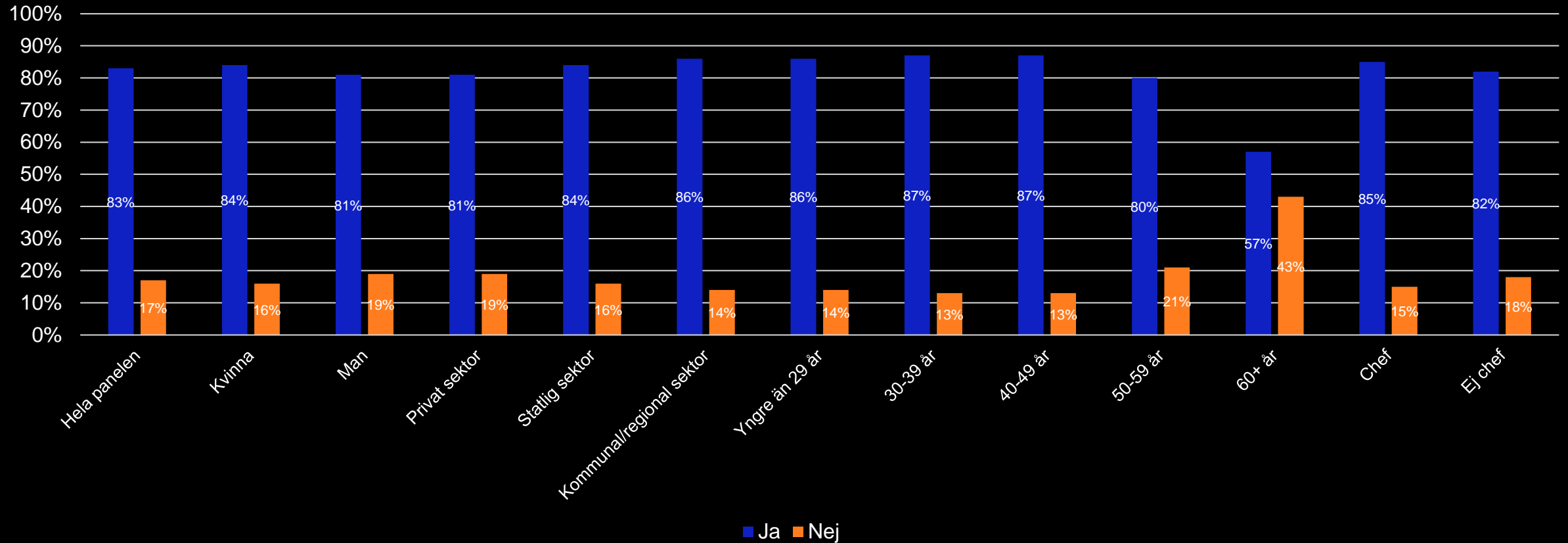

Stort intresse för kompetensutveckling bland Akavias medlemmar

- › De flesta av Akavias medlemmar tror att de kommer att kompetensutveckla sig under de närmsta fem åren, oavsett kön, sektor eller ålder.
- › I genomsnitt svarar 83 procent av medlemmarna ja på frågan om de kommer att kompetensutveckla sig inom en femårsperiod.
- › Samtidigt svarar nästan var femte, 17 procent, att de inte kommer att göra det.
- › Lägst är intresset för kompetensutveckling i åldersgruppen 60+, här svarar 57 procent ja och 43 procent nej på samma fråga.

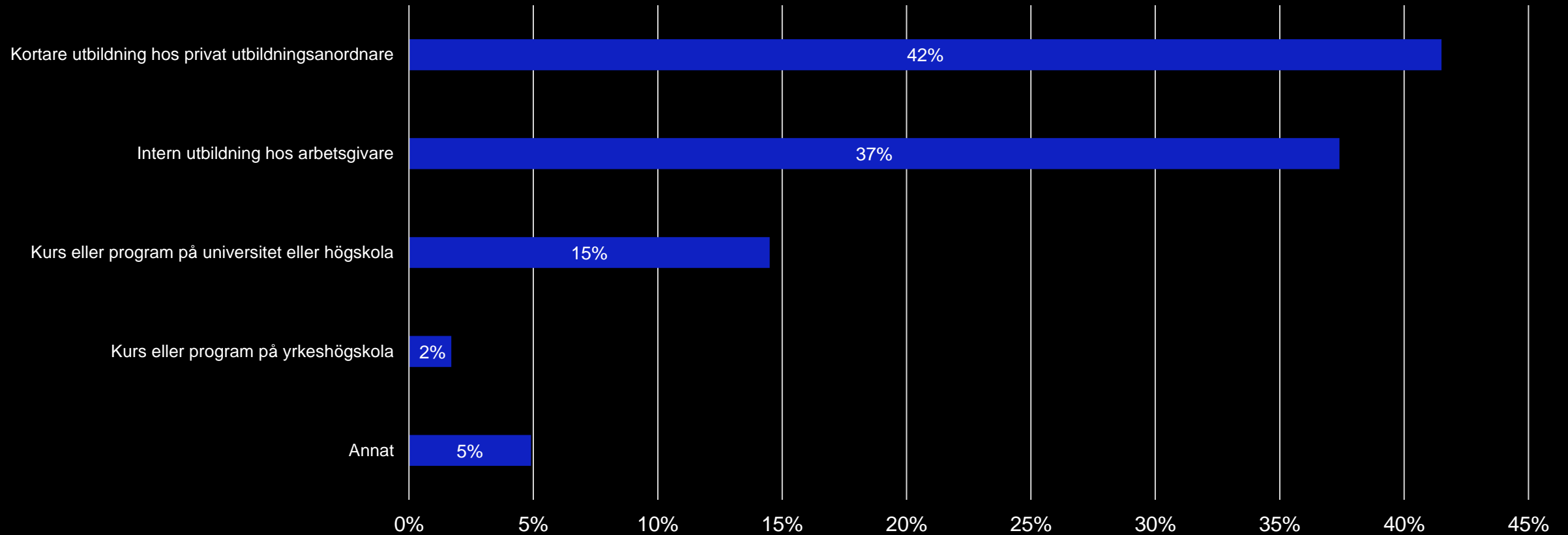
Tror du att du kommer att kompetensutveckla dig under de närmsta fem åren?

Störst intresse för kortare utbildningar

- › De flesta medlemmar planerar att utveckla sin kompetens genom en kortare utbildning hos en privat utbildningsanordnare (42 procent) eller genom en intern utbildning hos arbetsgivaren (37 procent).
- › Endast 15 procent tror att kompetensutvecklingen kommer att ske på universitet eller högskola. Ännu färre (två procent) anger yrkeshögskolan som ett alternativ för kompetensutveckling.
- › Många medlemmar framhåller att kompetensutvecklingen troligen sker genom en mix av de olika alternativen men också att kompetensutveckling kan ske på andra sätt än genom organiserade studier, till exempel genom seminarier, nätverk, lärande i arbetet eller byte av tjänst.

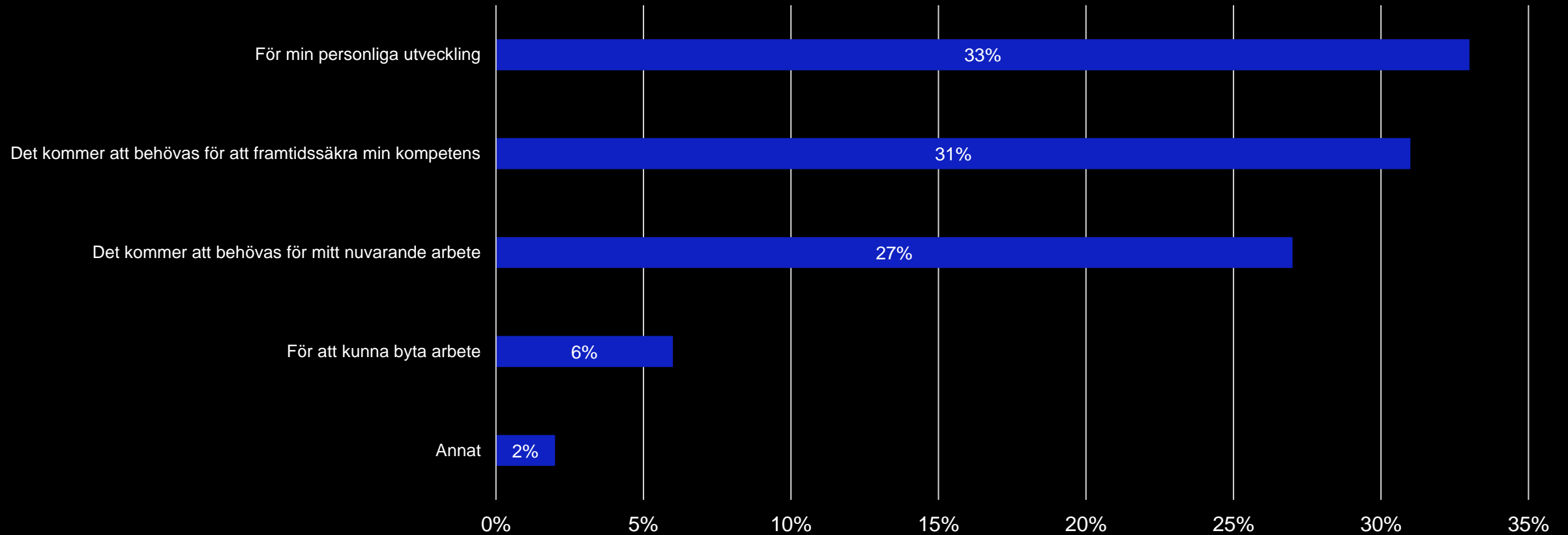
I vilken form tror du att kompetensutvecklingen kommer att ske?

Medlemmarnas motivation till kompetensutveckling

- › Medlemmarna fick också frågan om varför de väljer att kompetensutveckla sig. Vanligast är att det handlar om den personliga utvecklingen (33 procent).
- › På andra plats kommer behov av att framtidssäkra kompetensen (31 procent). Nästan lika många (27 procent) anger att det kommer att behövas för det nuvarande arbetet. Sammantaget svarar alltså mer än varannan medlem att kompetensutveckling behövs för nuvarande eller kommande arbete.
- › Endast sex procent av medlemmarna uppger att de planerar att kompetensutveckla sig för att kunna byta arbete. Även här framhåller flera att det är en kombination av svarsalternativen som är aktuellt.

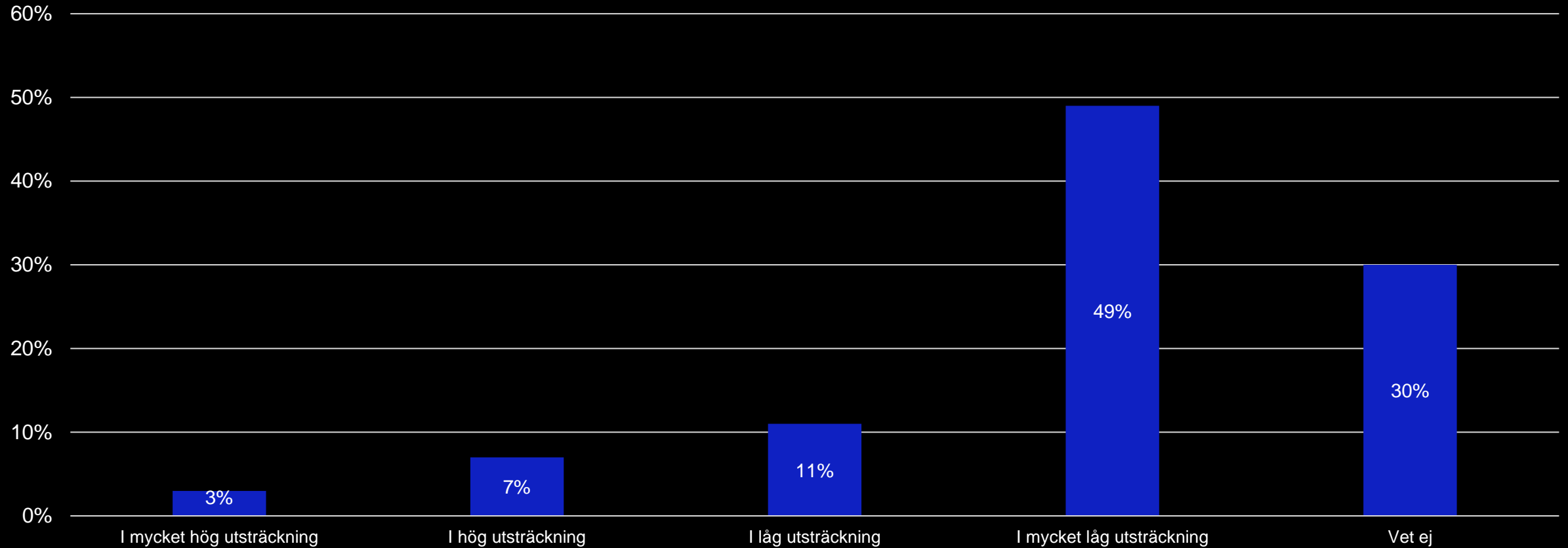
Vilket är det huvudsakliga skälet till att du kommer att kompetensutveckla dig?

Få känner till det kommande omställningsstudiestödet

- › I enkäten ställde vi också en fråga kring det nya omställningsstudiestödet som enligt plan kommer att införas under 2022. Än så länge verkar kännedomen kring det nya studiestödet vara lågt. Med tanke på att reformen ännu inte sjösatts är det naturligt att få medlemmar känner till det nya stödet.
- › Ungefär en tredjedel uppger att de inte vet om det nya studiestödet ökar sannolikheten för att de kommer att vidareutbilda sig.
- › Bara var tionde medlem uppger att sannolikheten ökar med det nya stödet. Drygt 60 procent svarar att sannolikheten är låg eller mycket låg. Troligen beror det inte på stödets utformning utan snarare på att få medlemmar känner till det.

Ökar det nya studiestödet sannolikheten för att du kommer att vidareutbilda dig?

Akavia vill

Omställning och kompetensutveckling

- › **Att utbildningsutbudet anpassas för yrkesverksamma.** Högskolor och universitet bör få särskilda medel för att utveckla och bedriva kurser och utbildningar anpassade för yrkesverksamma akademiker. För att få ut maximalt värde av statliga och kollektivavtalade medel behövs ett utbud som är relevant, flexibelt och håller hög kvalitet. Utbudet av utbildningar för kompetensutveckling på universitet och högskolor behöver stärkas. Kommittéer eller andra samverkansorgan med representanter från fackförbund, arbetsgivarorganisationer och branschförbund bör tillsättas. Syftet är att ge råd och inspel kring efterfrågad utbildning med en tydlig koppling till arbetslivet.
- › **Att kontinuerlig kompetensutveckling uppmuntras.** Arbetsgivare med mer än 50 anställda bör ha en strategisk kompetensplan som uppdateras årligen. Kompetensplanen ska innehålla planering och kartläggning av informell och formell kompetensutveckling. Arbetsgivaren ansvarar för att i dialog med medarbetaren upprätta en individuell kompetensutvecklingsplan och säkerställa att det finns tid för kompetensutveckling. Både privata och offentliga arbetsgivare bör redovisa antalet kompetensutvecklingstimmar per medarbetare i årsredovisning eller liknande.
- › **Att akademiker ges goda möjligheter att ta del av OSS.** Även om många akademiker har en stark ställning på arbetsmarknaden är det viktigt att även våra medlemmar får möjlighet att ställa om och bygga på sin kompetens genom det nya omställningsstudiestödet. Det kräver att omställningsorganisationerna har uppdaterad kunskap om arbetsmarknadsläget för våra medlemsgrupper även på lång sikt.

Om Akavia

För dig som valt den akademiska vägen

- › Förbundet bildades av Jusek och Civilekonomerna 2020.
- › I dag samlar förbundet 130 000 ekonomer, jurister, samhällsvetare, it-akademiker, personalvetare och kommunikatörer.
- › Akavia betyder den akademiska vägen, AKA för akademi och VIA för väg.
- › Förbundet är partipolitiskt obundet och det tredje största förbundet inom Saco.

Vill du veta mer?

- › Är du intresserad att läsa någon av våra andra rapporter kan du klicka dig vidare här: [Akavias rapporter](#)

Frågor?

Kontakta oss

Patrik Nilsson, samhällspolitisk chef
070-665 29 05
patrik.nilsson@akavia.se
Twitter @hpvnilsson

Caroline Cederquist, pressansvarig
070-665 29 01
caroline.cederquist@akavia.se
Twitter @CarolineCeder

Tack!

info@akavia.se
akavia.se

AKAVIA